

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 364/2017-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. mája 2017 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti ESPRIT spol. s r. o., Pletárska 2, Banská Štiavnica, zastúpenej obchodnou spoločnosťou VÁLKY PARTNERS s. r. o., Muškátová 792/36, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ladislav Války, LL.M., pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 S 41/2016-318 z 22. novembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti ESPRIT spol. s r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 30. januára 2017 sa obchodná spoločnosť ESPRIT spol. s r. o., Pletárska 2, Banská Štiavnica (ďalej len „sťažovateľka“), domáhala vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jej v záhlaví označených základných práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave

(ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 S 41/2016-318 z 22. novembra 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) a ktorým by napadnuté uznesenie zrušil a sťažovateľke priznal finančné zadost'učinenie v sume 2 000 €, ako aj náhradu trov konania.

2. Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že žalobou podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) doručenou krajskému súdu 3. marca 2016 sa sťažovateľka ako žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu – Správy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Stromová 1, Bratislava, o zistenej nezrovnalosti č. N21502316/S01 z 22. decembra 2015 (ďalej len „rozhodnutie“ a „žalovaný“) tvoriacej prílohu listu [REDACTED], [REDACTED] z 22. decembra 2015, ktorým bola sťažovateľka vyzvaná na *«vrátenie finančných prostriedkov vo výške 25 %-nej korekcie z hodnoty výdavkov zákazky... na poskytnutie služieb po uzavretí zmluvy na predmet „Externé spracovanie digitálnych priestorových údajov v rámci projektu Aplikovaný výskum metód na určovanie klimatických a hydrologických návrhových veličín“»* po tom, ako u nej bol v čase od 2. septembra 2014 do 29. septembra 2014 vykonaný vládny audit č. A601, K3818 pre účely *„zistenia oprávnenosti výdavkov na vybranej vzorke operácií v rámci Operačného programu Výskum a vývoj... podľa čl. 62 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006“*. Sťažovateľka v žalobe namietala, že rozhodnutie žalovaného vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu, je zmätočné a nepreskúmateľné, v nadväznosti na čo krajskému súdu navrhla, aby podľa § 250c ods. 1 OSP odložil jeho vykonateľnosť, pretože okamžitým výkonom rozhodnutia žalovaného jej hrozí závažná ujma spočívajúca vo vrátení sumy 50 000 €, čo výrazne zaťaží jej rozpočet.

3. Krajský súd napadnutým uznesením návrh sťažovateľky na priznanie odkladného účinku správnej žalobe zamietol podľa § 188 Správneho súdneho poriadku (účinného od 1. júla 2016, ďalej len „SSP“), pretože dospel k názoru, že v danom prípade neboli splnené a preukázané podmienky ustanovené v § 185 písm. a) SSP. Keďže podľa § 439 ods. 2 písm. e) SSP proti uzneseniu týkajúceho sa odkladného účinku žaloby kasačná sťažnosť nie je prípustná, sťažovateľka v sťažnosti vyslovuje presvedčenie, že vyčerpala všetky opravné prostriedky alebo iné právny prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu jej základných

práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnená podľa osobitných predpisov, čo zakladá právomoc ústavného súdu v tejto veci konať. Opätovne vyslovuje názor, že napadnuté uznesenie je „*celkom zjavne neodôvodnené, nezákonné a v konečnom dôsledku aj protiústavné*“, čo zakladá porušenie jej v záhlaví označených základných práv a slobôd krajským súdom.

4. Sťažovateľka zároveň v sťažnosti poukazuje na to, že krajský súd uznesením č. k. 5 S 41/2016-320 z toho istého dňa, t. j. z 22. novembra 2016, žalobu sťažovateľky odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP v spojení s § 7 písm. h) SSP pre neprípustnosť, keďže v zmysle § 14 ods. 18 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov „*rozhodnutia vydané v konaní podľa druhej časti tohto zákona nie sú preskúmateľné súdom*“, a teda „*napadnuté rozhodnutie nespadá do právomoci súdov*“. Podľa § 438 v spojení s § 444 SSP proti uvedenému uzneseniu bolo možné podať kasačnú sťažnosť, čo aj urobila podaním z 9. januára 2017, v ktorom súčasne navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „*najvyšší súd*“) podľa § 447 ods. 1 SSP tejto kasačnej sťažnosti priznal odkladný účinok.

II.

5. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „*zákon o ústavnom súde*“) ústavný súd (každý) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

6. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

7. V súvislosti s tým ústavný súd opakovane judikuje, že pri uplatňovaní tejto právomoci nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

8. Ústavný súd poukazuje na to, že problematikou odkladného účinku správnej žaloby sa zaoberal už v uznesení sp. zn. III. ÚS 707/2016 z 18. októbra 2016, v ktorom konštatoval, že účelom rozhodovania o odložení vykonateľnosti rozhodnutia správneho orgánu podľa § 250c ods. 1 OSP je iba predbežná a dočasná úprava práv a povinností. Rozhodnutie správneho súdu o povolení odkladu vykonateľnosti rozhodnutia treba považovať za výnimočné rozhodnutie. Výnimočnosť tohto procesného úkonu správneho súdu pritom spočíva v tom, že takýmto pôsobením súdnej moci sa paralyzujú účinky právoplatného, a teda vykonateľného rozhodnutia správneho orgánu, ktoré sa až do jeho zrušenia v súdnom konaní považuje za zákonné (prezumpcia zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov). Aj keď rozhodovanie a rozhodnutie o odklade vykonateľnosti správneho rozhodnutia súdom možno vzhľadom na uvedené považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, predpokladom na záver o jeho porušení musí byť zistenie, že ide o také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľné v ďalšom súdnom konaní podľa § 247 a nasl. OSP (účinného do 30. júna 2016), resp. podľa § 177 a nasl. SSP (účinného od 1. júla 2016), resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré boli, resp. sú v týchto procesných kódexoch obsiahnuté.

9. Základné právo na súdnu ochranu (siedmy oddiel ústavy) je totiž „výsledkové“, čo znamená, že mu musí zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Ústavnou kompetenciou ústavného súdu teda nemôže byť zmena alebo náprava prípadného, či už namietaného alebo skutočného pochybenia všeobecných súdov v dosiaľ neskončených konaniach, ale je zásadne povolaný posúdiť, či konanie ako celok a jeho výsledok po právoplatnom skončení veci obstoja z komplexného hľadiska v ústavnoprávnej rovine. Každý iný postup by neprípustne rozširoval jeho kompetencie a vo svojich dôsledkoch z neho robil ďalšiu súdnu inštanciu, ktorá by bola mimoriadna okrem iného aj tým, že by mohla zasahovať do dosiaľ prebiehajúcich konaní (IV. ÚS 233/2011).

10. Výkon spravodlivosti v právnom štáte musí dbať o procesnú čistotu (ustanovený postup) a dodržiavanie zákonných a ústavných pravidiel, pričom za ústavne konformné možno považovať len také rozhodnutie, ktorého výrok a odôvodnenie sú zavŕšením ústavne súladného postupu (I. ÚS 154/08).

11. Ústavný súd po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorým zamietol návrh sťažovateľky na priznanie odkladného účinku správnej žaloby (bod 3), dospel k záveru, že z hľadiska ústavnoprávnej konformity je udržateľné a akceptovateľné. Hoci je odôvodnenie uvedeného rozhodnutia stručné, nemožno ho považovať za zjavne neodôvodnené či arbitrárne a ani jeho výklad a argumentácia nevybočujú zo znenia príslušných zákonných ustanovení tým spôsobom, že by popierali ich význam a účel v kontexte ďalších ustanovení. Ustanovenie § 185 SSP oprávňuje správny súd (t. j. neukladá mu povinnosť) na návrh žalobcu a po vyjadrení žalovaného uznesením priznať správnej žalobe odkladný účinok, ak budú splnené podmienky konkrétne špecifikované v písm. a) alebo b). V okolnostiach daného prípadu krajský súd samotné tvrdenie sťažovateľky o hrozbe závažnej ujmy spočívajúcej vo vrátení sumy 50 000 € výrazne zaťažujúcej jej rozpočet, ktorým svoj návrh odôvodňovala, nepovažoval za dostačujúce na to, aby ňou podanej správnej žalobe priznal odkladný účinok, keďže vznik takejto (predpokladanej) ujmy neosvedčila, resp. nepreukázala. Preukázanie, že okamžitým výkonom napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy závažná ujma hrozí, pritom treba považovať za osobitnú náležitosť takéhoto návrhu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

12. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym

názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 340/04, I. ÚS 225/05, II. ÚS 56/07, I. ÚS 204/2010).

13. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, preto jej sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

14. A keďže ústavný súd ochranu poskytovanú najvyšším súdom pri rozhodovaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľky (bod 4) považuje za účinnú, predloženú sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj pre neprípustnosť. Ochrana ústavnosti totiž nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

15. Námietkou sťažovateľky o porušení čl. 48 ods. 2 ústavy nachádzajúcou sa v petite sa ústavný súd nezaoberal, pretože ho v petite ani v odôvodnení sťažnosti bližšie skutkovo nekonkretizovala, neuviedla, z akých dôvodov malo dôjsť k jeho porušeniu, ani v tejto súvislosti nenavrhol žiadne dôkazy. Nedostatok právne relevantného odôvodnenia sťažnosti má vo vzťahu k namietaným porušeniam toho-ktorého základného práva alebo slobody významné procesné dôsledky, pretože ústavný súd nie je skutkovým súdom ani ďalšou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva, takže bez splnenia uvedenej podmienky ústavný súd o návrhoch sťažovateľa uvedených v petite ani nemôže rozhodovať (napr. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, IV. ÚS 279/07, III. ÚS 206/2010, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 131/2012, III. ÚS 26/2016 a iné).

16. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. mája 2017